

Stručni rad

INTERNACIONALNA OLIMPIJADA O KATASTROFAMA – BUDUĆNOST OTPORNOSTI KROZ OBRAZOVANJE

Aleksandra Hohnjec
Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar

Jadranka Dorešić
Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad

Sažetak

BeSafeNet je međunarodni obrazovni projekt kojemu je cilj jačanje svijesti o prirodnim i tehnološkim katastrofama među mladima. BeSafeNet olimpijada, kao kruna tog projekta, godišnje okuplja tisuće učenika iz brojnih europskih zemalja u testiranju znanja iz pet ključnih tematskih područja rizika. U ovom stručnom radu prikazani su primjeri provedbe natjecanja u Ekonomskoj i birotehničkoj školi Bjelovar te Srednjoj školi Ivan Švear Ivanić Grad tijekom školske godine 2024./2025., kao i pedagoški i obrazovni učinci koje ovakvo iskustvo ima na učenike. Poseban naglasak stavljen je na razvoj kompetencija iz kriznog menadžmenta, međunarodne suradnje i građanske odgovornosti kroz međupredmetne aktivnosti.

Ključne riječi: BeSafeNet, obrazovanje o katastrofama, krizni menadžment, međunarodno natjecanje, kompetencije učenika

1. Uvod

Suvremeno obrazovanje sve više prepoznaje važnost osposobljavanja mladih za djelovanje u stvarnim kriznim situacijama. Prirodne i tehnološke katastrofe sve su češće, a sposobnost pravovremenog i učinkovitog odgovora postaje ključna društvena vještina. BeSafeNet, projekt pokrenut u okviru Europskog i mediteranskog sporazuma o značajnim prijetnjama (EUR-OPA), razvijen je s ciljem edukacije mladih o rizicima i prevenciji katastrofa kroz inovativne nastavne metode i međunarodna natjecanja.

BeSafeNet olimpijada organizira se svake godine te okuplja srednjoškolce iz brojnih zemalja, testirajući njihovo znanje iz područja poput klimatskih promjena, pandemija, odrona, rušenja brana i zaštite kulturne baštine. Učenici ne usvajaju samo teorijska znanja nego se potiču na kritičko razmišljanje, analizu scenarija i donošenje informiranih odluka u simuliranim kriznim uvjetima.

U nastavku rada prikazujemo iskustva dviju hrvatskih srednjih škola – Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar te Srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad – koje su 2025. godine aktivno sudjelovale u međunarodnoj BeSafeNet olimpijadi s vlastitim timovima učenika i uz stručno mentorstvo nastavnika.

2. Provedba BeSafeNet olimpijade u srednjim školama

2.1 Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar

U školskoj godini 2024./2025. Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar po prvi je puta sudjelovala na međunarodnoj olimpijadi BeSafeNet, natjecanju u kojem učenici testiraju znanje o prirodnim i tehnološkim prijetnjama. 7. Europska olimpijada o prirodnim i tehnološkim opasnostima održala se 12. ožujka 2025. Tri tima po prvi puta su predstavljala školu:

- Terme4You (Marina Renić, Marta Kršul, Karlo Valentak – 2.c)
- Godblessus777 (Lea Kraševac, Tara Samardžija, Lea Olena Pyshkina – 2.b)
- HLM GLOW (Hana Knežić, Lana Grudenić, Maja Bešen – 1.d)

Pod mentorstvom nastavnice Aleksandre Hohnjec, učenici su se natjecali u pet tematskih područja: klimatska kriza, kulturna baština, pandemije, rušenje brana, klizišta i odroni. Uz više od 680 timova, 2700 učenika i 350 škola iz 11 zemalja ovo je bila najuspješnija BeSafeNet olimpijada do sada. Učenici su kroz natjecanje stekli vrijedna znanja o katastrofama i naučili kako reagirati u kriznim situacijama. Svaka prijetnja može biti manja uz pravo znanje i prave odluke.

Slika 1: Učenici Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar s mentoricom Aleksandrom Hohnjec ispred škole

2.2 Srednja škola Ivan Švear Ivanić-Grad

U istom razdoblju olimpijada je provedena i u Srednjoj školi Ivan Švear Ivanić Grad, gdje je mr. sc. Jadranka Dorešić, dipl. oec., organizirala pripremne radionice i aktivno motivirala učenike 2.i razreda za sudjelovanje. Učenici Tihana Benko, Kristijan Ivić i Ian Marko Misirić natjecali su se pod nazivom tima TIK. Učenici su preko digitalne platforme analizirali scenarije prirodnih i tehnoloških opasnosti te razvijali strategije smanjenja rizika primjenjive na lokalnu zajednicu. Iskustvo je pokazalo da se teme vezane uz otpornost na katastrofe mogu uspješno integrirati u nastavu ekonomskih predmeta.

Slika 2: Učenici Srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad u holu škole

4. Međunarodna suradnja i razmjena iskustava

Jedna od posebnosti BeSafeNet olimpijade njezina je međunarodna dimenzija. Sudjelovanje timova iz različitih europskih zemalja pruža učenicima priliku za usporedbu znanja, razmjenu iskustava i razvijanje interkulturalne osjetljivosti. Natjecanje omogućuje mladima da se upoznaju s različitim pristupima smanjenju rizika te da prepoznaju sličnosti i razlike u rješavanju sigurnosnih izazova unutar europskog prostora. Virtualne učionice i mrežni forumi potiču učenike da predstavljaju vlastite ideje i prijedloge rješenja, čime se dodatno njeguje kritičko mišljenje i kreativnost. Inicijativa BeSafeNet usmjerena je na postizanje tri glavna cilja:

1. Promicati kulturu sigurnosti među stanovništvom
2. Podići svijest o implikacijama svojih postupaka i razmišljanja tijekom hitnih situacija
3. Stvoriti zajedničku bazu znanja najboljeg iskustva

Suradnja među školama često se nastavlja i nakon završetka olimpijade preko zajedničkih projekata, razmjene obrazovnih materijala i mentorski vođenih radionica. Takva partnerstva podižu kvalitetu poučavanja, šire horizonte učenika i jačaju osjećaj pripadnosti globalnoj zajednici.

5. Zaključak

BeSafeNet olimpijada predstavlja suvremeni oblik obrazovanja usmjeren na razvoj otpornosti zajednice kroz osnaživanje učenika. Sudjelovanjem Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar i Srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad otvorene su nove mogućnosti za uvođenje obrazovnih sadržaja o katastrofama i krizama, s naglaskom na primjenjivost i razvoj građanskih i profesionalnih kompetencija.

Uloga mentorica pokazala se ključnom u uspješnoj implementaciji projektnih aktivnosti i pripremi učenika. Primjer BeSafeNet olimpijade pokazuje da učenici, kada im se pruži prilika, mogu dosegnuti visoku razinu znanja i zrelosti uz motivaciju, strukturiranu podršku i jasne ciljeve.

6. Literatura

- [1.] <https://besafenet.net/> (30.6.2025.)
- [2.] <https://ekonomska-birotehnicka-skola-bj.hr/besafenet-olimpijada-po-prvi-puta-u-nasoj-skoli/> (1.7.2025.)
- [3.] <https://rm.coe.int/besafenet-booklet-en-final/1680aead84> (1.7.2025.)